

پیش‌بینی سبک‌های تصمیم‌گیری زوجین سالمند بر اساس سبک‌های دل‌بستگی بزرگسالان در شهرستان قشم

روح‌الله کرمی بلداجی (MSc)*، سحر دریا زاده (MSc)†

۱- گروه مشاوره و روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران

۲- دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس، بندرعباس، ایران

دریافت: ۹۷/۹/۱۳، اصلاح: ۹۷/۱۰/۱۹، پذیرش: ۹۷/۱۱/۲

خلاصه

سابقه و هدف: سبک‌های دل‌بستگی از جمله عوامل تأثیرگذار بر تصمیمات افراد در طول زندگی می‌باشند بنابراین پژوهش حاضر باهدف پیش‌بینی سبک‌های تصمیم‌گیری زوجین سالمند بر اساس سبک‌های دل‌بستگی بزرگسالان در شهرستان قشم انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: این تحقیق توصیفی از نوع همبستگی بوده و نمونه آماری آن ۱۲۹ زوج (۲۵۸ نفر) از شهرستان قشم بودند که به‌صورت نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و به پرسشنامه سبک‌های دل‌بستگی و سبک‌های تصمیم‌گیری پاسخ دادند. از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون هم‌زمان جهت تحلیل داده‌ها استفاده گردید
یافته‌ها: سبک دل‌بستگی ایمن به‌عنوان پیش‌بین مثبت سبک تصمیم‌گیری عقلایی ($\beta = 0.14$, $p = 0.05$) و پیش‌بین منفی سبک‌های شهودی ($\beta = 0.26$, $p = 0.001$)، آنی ($\beta = 0.23$, $p = 0.001$)، اجتنابی ($\beta = 0.23$, $p = 0.001$) و وابستگی ($\beta = -0.26$, $p = 0.001$) بود سبک دل‌بستگی نفی‌کننده به‌طور مثبت سبک‌های آنی ($\beta = 0.22$, $p = 0.001$)، اجتنابی ($\beta = 0.24$, $p = 0.001$) و شهودی ($\beta = 0.30$, $p = 0.001$) و به‌طور منفی سبک‌های وابستگی ($\beta = -0.24$, $p = 0.001$) و عقلایی ($\beta = -0.12$, $p = 0.001$) را پیش‌بینی نمود. سبک دل‌بستگی ترسان پیش‌بین مثبت سبک شهودی ($\beta = 0.31$, $p = 0.001$) و منفی عقلایی ($\beta = -0.11$, $p = 0.005$) و سبک دل‌بستگی دل‌مشغول تنها پیش‌بینی کننده مثبت سبک شهودی ($\beta = 0.14$, $p = 0.05$) بود.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که سبک‌های دل‌بستگی تأثیر زیادی بر نحوه‌ی به‌کارگیری سبک‌های تصمیم‌گیری دارند. لذا با تشخیص سبک‌های دل‌بستگی می‌توان به زوجین در به‌کارگیری سبک تصمیم‌گیری مطلوب کمک نمود. همچنین نتایج این پژوهش را می‌توان در جلسات آموزشی به‌منظور آگاه ساختن زوجین از عواقب ازدواج افراد با سبک‌های دل‌بستگی مخاطره‌آمیز و تأثیر آن‌ها بر تصمیمات نامطلوب در طول زندگی زناشویی استفاده کرد.

واژه‌های کلیدی: سبک‌های دل‌بستگی، سبک‌های تصمیم‌گیری، زوجین سالمند.

مقدمه

پیری یا سالمندی یکی از مراحل زندگی و سرنوشتی است که تمام افراد بشر از هر جنس، نژاد و فرهنگی به آن گرفتار می‌شوند و دورانی است که اگر از کیفیت مناسب برخوردار باشد می‌تواند بسیار مطلوب و لذت‌بخش باشد (۱). بسیاری از صاحب‌نظران رویکردهای رشدی معتقدند که پیری شامل بازتعریفی از مسائلی است که در ارتباط با فرد و روابط وی می‌باشد (۲). پیری یا سالمندی را به‌طور قراردادی با آغاز سن ۶۵ سالگی مترادف می‌دانند (۳). یکی از عواملی که در سال‌های اخیر در جهت ارتقاء و سازگاری بزرگسالان و سالمندان موردتوجه قرار گرفته است؛ تجارب اولیه افراد با والدین یا نوع رابطه هیجانی آنان با والدین خود در دوران کودکی است یا به بیانی دیگر میزان دل‌بستگی (attachment) آنان است (۴، ۵). مطابق نظریه بالبی (Bowlby) دل‌بستگی تنها نظریه تحول کودک نیست بلکه نظریه‌ی تحول در فراخانای زندگی نیز می‌باشد (۴). مطابق نظریه دل‌بستگی برخی زوجین در روابط نزدیک خود، از نزدیکی و وابستگی احساس راحتی و آرامش می‌کنند درحالی‌که برخی زوجین دیگر وقتی همسرشان به دنبال برقراری روابط صمیمی است، عصبی می‌شوند. همچنین برخی از زوج‌ها احساس می‌کنند که همسرشان در مواقع لزوم از آن‌ها حمایت و مراقبت می‌کند

درحالی‌که برخی دیگر از ترک شدن توسط دیگران می‌ترسند. امروزه نظریه دل‌بستگی یکی از مؤثرترین نظریه‌ها در مطالعه روابط بین فردی است. بر اساس این نظریه، تفاوت‌های فردی در سبک‌های دل‌بستگی ناشی از تجارب افراد در روابط نزدیک گذشته است و با روابط دل‌بستگی بین کودک و مراقبان اولیه شروع می‌شود (۶). دل‌بستگی پیوند عاطفی هیجانی نسبتاً پایداری است که بین کودک و مادر و یا افرادی که کودک در تعامل منظم و دائم با آن‌هاست، ایجاد می‌شود (۷). ارکان و مفاهیم نظریه دل‌بستگی ریشه در نظریه روابط شی (Object relations theory) دارد که خود از نظریه روانکاوی نشأت گرفته است. نظریه روابط شی، چگونگی تأثیرگذاری الگوهای دل‌بستگی اولیه را بر کودکان زمانی که در حال رشد هستند و شخصیتشان شکل می‌گیرد را مورد بررسی قرار می‌دهد. Ainsworth و همکاران (۸)، سه سبک مختلف دل‌بستگی را شناسایی کردند که عمدتاً امنیت و آرامش افراد را تأمین می‌کنند. آن‌ها کودکان را در سه گروه طبقه‌بندی کردند: ۱- ایمن (secure) ۲- اجتنابی (avoidant) ۳- اضطرابی-دوسوگرا (anxious/ambivalent). در ادامه برخی دیگر از محققان نیز این سبک‌ها را در بزرگسالان شناسایی و بررسی

*مسئول مقاله: روح‌الله کرمی بلداجی

آدرس: بندر عباس، کیلومتر ۹ جاده میناب، دانشگاه هرمزگان | تلفن: ۹۸-۹۱۳۲۸۳۸۶۳

E-mail: karamiboldaji@gmail.com

کردند (۹ - ۱۱). در برخی پژوهش ها مشخص شد که این سبک ها (پاسخ های دل بستگی درونی شده ی دوران کودکی) در روابط نزدیک در بزرگسالی فعال می شوند و ظرفیت لازم برای ارتباط اثربخش، صمیمیت، امنیت و آرامش را فراهم می سازند (۱۴-۱۲).

Bartholomew، مدل چهار گروهی از دل بستگی بزرگسالان (ایمن، دل مشغول، ترسان، نفی کننده) را پیشنهاد کردند (۹). بر اساس این مدل، افراد ایمن (secure) دارای دیدگاه مثبت نسبت به خود و دیگران می باشند و احساس راحتی در روابط اولیه شان با مراقبان داشتند در حالی که افراد با سبک دل بستگی نفی کننده (dismissing) دیدگاه مثبتی نسبت به خودشان دارند اما دیدگاه آن ها نسبت به دیگران منفی است بنابراین این افراد نسبت به صمیمیت حالت تدافعی دارند. بزرگسالان دل مشغول (preoccupied)، دیدگاه منفی نسبت به خودشان دارند اما دیدگاه مثبت نسبت به دیگران دارند بنابراین خود را افرادی غیر دوست داشتنی درک می کنند. معمولاً افرادی که به همسران خود وابسته می شوند می توانند در گروه بزرگسالان دل مشغول قرار بگیرند در صورتی که تیپ ترسان (fearful)، دارای دیدگاه منفی نسبت به خود و دیگران می باشند و از صمیمیت و طرد شدن در روابط خود با دیگران احساس ترس و تردید دارند (۱۵). تحقیقات وسیع گذشته آشکار ساختند که سبک های دل بستگی در روابط نزدیک بیشتر از الگوهای رفتاری دیگر مورد پژوهش قرار گرفته است از جمله ی این تحقیقات می توان به ثبات روابط (۱۶)؛ مدیریت تعارض (۱۹ - ۱۷)، روابط مؤثر (۲۰ و ۲۱)، واکنش های شجاعانه (۲۲)، حسادت و خودسرزنی (۲۳)، ابراز صمیمیت و دوستی (۲۴ و ۹)، اشاره نمود.

در این راستا Browne و Shlosberg (۲۵)، در تحقیقی نشان دادند که دل بستگی ایمن در گذشته، حال و هم در آینده به عنوان یک منبع محافظ و حمایت گر در زندگی برای افراد سالمند محسوب می شود. رضایی و همکاران (۲۶)، نیز در تحقیقی با عنوان مقایسه سبک های دل بستگی در سالمندان ساکن منزل و سرای سالمندی به این نتیجه دست یافتند که سالمندان با دل بستگی نایمن - اجتنابی و اضطرابی نگرش منفی و آشفته ی بیشتری را نسبت به سالمندان دل بسته ایمن تجربه می کنند. بالین وجود، تفاوتی میان سبک های دل بستگی نایمن اجتنابی و اضطرابی از لحاظ شدت ویژگی های منفی و آشفته ی وجود ندارد و در مجموع نتایج نشان داد که افراد با دل بستگی نایمن آمادگی بیشتری جهت تجربه افسردگی و آسیب های روانی آسیبزا دارند (۲۶).

با توجه به اهمیتی که اخذ تصمیمات منطقی و مطلوب در موقعیت های تعارض برانگیز در روابط نزدیک برای زوجین در زندگی وجود دارد، زوجین سالمند همانند دیگر افراد در موقعیت ها و روابط نزدیک خود با تصمیم های متعددی و سرنوشت ساز روبه رو هستند. به طور کلی تصمیم هایی که چندین گزینه مختلف را شامل می شوند مشکلات بیشتری را برای سالمندان ایجاد می کنند بطوریکه این موقعیت ها برای این افراد ایجاد استرس زیاد می نماید. در چنین موقعیت هایی که سالمندان آشفته هستند و دارای استرس زیاد هستند، نحوه عملکردشان در شیوه تصمیم گیری آنان به صورت منفی تأثیر می گذارد (۲۷).

به علاوه تصمیم اتخاذ شده توسط این افراد به طور وسیعی تحت تأثیر سه سری از عوامل شامل ویژگی های تصمیم، عوامل موقعیتی و تفاوت های فردی است که تفاوت های فردی واژه های کلی است که هر نوع متغیری که بین افراد از سبک تصمیم گیری تا توانایی شناختی و شخصیت، تفاوت قائل شود را پوشش

می دهد (۲۸). بالین وجود بعضی نیازهای اساسی که قابل توجه اند، شامل فعالیت های جامع تصمیم گیری و استراتژی هایی که به کرات مورد استفاده قرار گرفته اند (۲۹). صفری نیا و اکبری (۳۰)، بیان کردند که تصمیم گیری، فرآیندهای شناختی زیادی مانند اطلاعات و پردازش آن ها، حل مسئله، قضاوت، حافظه و یادگیری را به خدمت می گیرد. Miller (۳۱) نیز تأکید می کند که تصمیم گیری فرایند انتخاب، بین شقوق متفاوت برای رسیدن به هدف خاصی است. تصمیم گیری همچنین انتخاب یک راهکار از میان گزینه های مختلف نیز دانسته می شود و بر طبق این تعریف هسته مرکزی برنامه ریزی نامیده می شود (۳۲).

سبک تصمیم گیری الگوی فردی تفسیر و پاسخ به تکالیف تصمیم گیری است که به واسطه این سبک هاست که درک تصمیم های متفاوت افراد در موقعیت های متفاوت امکان پذیر است (۳۰). Deniz در تحقیق خود با عنوان پیش بینی صفات شخصیتی و سبک های تصمیم گیری بر اساس سبک های دل بستگی نیز به این نتیجه دست یافت که سبک های دل بستگی می توانند ویژگی های شخصیتی و سبک های تصمیم گیری افراد را پیش بینی نمایند (۳۳). در داخل کشور متأسفانه مطالعه ای که به بررسی ارتباط بین سبک های دل بستگی و سبک های تصمیم گیری پرداخته باشد، وجود ندارد ولی پژوهش های داخلی نشان دادند که سبک های دل بستگی توانستند سبک های حل تعارض زناشویی (۳۴) و سبک های هویت (۳۵) و هوش هیجانی (۳۶) را پیش بینی نمایند. هادی زاده و همکاران در مطالعات خود پیرامون سبک تصمیم گیری افراد و عوامل مؤثر بر آن، بر ویژگی های درونی و تفاوت های فردی افراد توجه بسیاری نموده و بر این اساس پنج سبک تصمیم گیری را تحت عنوان سبک های عمومی تصمیم گیری ارائه نموده اند. این پنج سبک عبارت اند از: سبک تصمیم گیری وابستگی، سبک تصمیم گیری عقلایی، سبک تصمیم گیری شهودی، سبک تصمیم گیری آنی و سبک تصمیم گیری اجتنابی (۳۷).

- **سبک تصمیم گیری عقلایی:** این سبک بیانگر تمایل تصمیم گیرنده به شناسایی تمامی راهکارهای ممکن، ارزیابی نتایج هر راهکار از تمامی جنبه های مختلف و در نهایت انتخاب راهکار بهینه و مطلوب توسط تصمیم گیرنده در هنگام مواجهه با شرایط تصمیم گیری می باشد (۳۸).

- **سبک تصمیم گیری شهودی:** در این نوع از سبک تصمیم گیری مبنای انتخاب افراد این است که احساس وی چه چیز را درست می داند. در این سبک تصمیم گیری تأکید بر حس درونی است و ملاک نهایی این است که فرد چه چیزی حس می کند نه این که چه چیزی فکر می کند (۳۹ و ۴۰).

- **سبک تصمیم گیری وابستگی:** این سبک بیانگر عدم استقلال فکری و عملی تصمیم گیرنده و تکیه بر حمایت ها و راهنمایی های دیگران در هنگام اتخاذ تصمیم است (۴۲).

- **سبک تصمیم گیری آنی:** این سبک بیانگر احساس اضطراب تصمیم گیرنده و تمایل وی به اخذ تصمیم نهایی در کوتاه ترین و سریع ترین زمان ممکن است (۴۳).

- **سبک تصمیم گیری اجتنابی:** افرادی که از سبک تصمیم گیری اجتنابی برخوردارند در هنگام مواجهه شدن با مسئله تا آنجا که امکان پذیر است تصمیم را به تعویق انداخته و از هر گونه واکنش نسبت به مسئله رخ داده طفره می روند (۳۹). با توجه به توضیحات ارائه شده می توان به این نکته اشاره نمود که سبک های

پرسشنامه سبک‌های دل‌بستگی (RSQ)

پرسشنامه RSQ توسط Bartholomew و Griffin (۴۴) در سال ۱۹۹۴ ساخته شد و توسط سومر در بین شرکت‌کنندگان ترکیه‌ای هنجاریابی شد تا سبک‌های دل‌بستگی را در بین دانشجویان تعیین کند (۳۳). این پرسشنامه یک مقیاس ۱۷ آیتمی لیکرتی تدوین شده است که سبک‌های دل‌بستگی مختلف (ایمن، نفی‌کننده، ترسان، دل‌مشغول) را اندازه‌گیری می‌کند. در این پرسشنامه، شرکت‌کنندگان به شیوه‌ای که در برقراری روابط نزدیک عاطفی با دیگران رفتار می‌کنند، به سوالات آن از ۱ (اصلاً با من متناسب نیست) تا ۵ (کاملاً با من متناسب است) پاسخ می‌دهند. بر این اساس با توجه به این که خرده مقیاس سبک ایمن دارای ۵ سؤال و سه خرده مقیاس دل‌بستگی دیگر هر کدام دارای ۴ سؤال هستند؛ بنابراین میانگین نمره‌های هر فرد در سوالات مربوط به هر خرده مقیاس، نمره آن فرد را در آن خرده مقیاس مشخص می‌کند. ضریب پایایی این مقیاس از طریق روش آماری بازآزمایی بین ۰/۵۴ و ۰/۷۸ اندازه‌گیری شده است. روایی هم‌زمان این مقیاس با پرسشنامه‌ی رابطه نزدیک بارتلومیو و هوریتز (۹) در سال ۱۹۹۱ مورد آزمون قرار گرفت که ضریب همبستگی‌شان بین ۰/۴۶ و ۰/۶۱ متغیر بوده است این پرسشنامه به همراه فرم ۳۰ سؤالی آن در سال ۱۳۹۲ توسط پژوهشگران (۴۵) ترجمه و سپس روایی آن توسط پنج‌تن از اساتید دانشگاه هرمزگان مورد تأیید قرار گرفت. پایایی این پرسشنامه به‌وسیله آلفای کرونباخ (Cronbach's alpha) برای هریک از خرده مقیاس‌های ایمن، دل‌مشغول، ترسان و نفی‌کننده به ترتیب ۰/۶۷، ۰/۷۲، ۰/۵۸ و ۰/۷۸ محاسبه گردید و پایایی کل آزمون ۶۸/۷۵ محاسبه شد. همچنین جهت اطمینان، ضریب آلفای کرونباخ (Cronbach's alpha) کلی پرسشنامه در پژوهش حاضر محاسبه شد که ۰/۷۲ به دست آمد؛ و این ضریب نشان‌دهنده همسانی درونی قابل‌قبول پرسشنامه برای استفاده در این پژوهش است. لازم به ذکر است که این پرسشنامه ابتدا در مقاله‌ای که توسط دانشگاه اصفهان به چاپ رسید، مورد استفاده قرار گرفت (۴۵).

یافته‌ها

این مطالعه، بر روی ۲۵۸ نفر (۱۲۹ زوج) از سالمندان شهرستان قشم با دامنه سنی ۶۰-۸۹ سال و میانگین سنی ۷۳/۳۶ سال که بیش از نیمی از سالمندان پژوهش حاضر (۵۰/۹ درصد) بازنشسته ارگان‌های دولتی بودند، انجام شد. ۵۸/۶ درصد از حجم نمونه از لحاظ شرایط جسمی-روانی سالم و ۴۱/۴ درصد درگیر بیماری‌های جسمی-روانی مختلف بودند. زوجین سالمند با طول مدت زندگی زناشویی ۳۵ تا ۴۵ سال با ۳۹/۸ درصد بیشترین حجم نمونه را به خود اختصاص داده‌اند و زوجین با ۵۵ تا ۶۵ سال طول مدت زندگی زناشویی، با ۷/۷ درصد کمترین میزان از حجم نمونه را به خود اختصاص داده‌اند.

همبستگی بین سبک‌های دل‌بستگی و سبک‌های تصمیم‌گیری زوجین سالمند مدارس را نشان می‌دهد. از بین سبک‌های دل‌بستگی، سبک دل‌بستگی ترسان به‌طور مثبت با سبک‌های تصمیم‌گیری آنی ($P<0/001$, $r=0/20$)، اجتنابی ($P<0/001$, $r=0/18$) و شهودی ($P<0/001$, $r=0/28$)، رابطه دارد؛ و سبک دل‌بستگی دل‌مشغول به‌طور مثبت با سبک تصمیم‌گیری اجتنابی ($r=0/11$)، $P<0/05$ و شهودی ($P<0/01$, $r=0/13$) رابطه نشان داد و همچنین سبک دل‌بستگی ایمن به‌طور منفی با سبک‌های تصمیم‌گیری آنی ($r=-0/23$)، $P<0/001$

دل‌بستگی، می‌تواند تعیین‌کننده‌ی بسیاری از رفتارها و عواطف بزرگسالان باشد. علی‌رغم بررسی‌های فراوان که در زمینه‌ی رابطه‌ی سبک‌های دل‌بستگی با متغیرهای گوناگون انجام پذیرفته، اما اهمیت موضوع پژوهش حاضر اغلب مورد غفلت قرار گرفته است و تحقیقی که به بررسی هم‌زمان این متغیرها پرداخته باشد، وجود ندارد.

از آنجایی که مشخص شد سبک‌های دل‌بستگی به‌وسیله تجارب اولیه کودکی شکل می‌گیرد، لذا می‌تواند سهم مهمی در درک نحوه تصمیمات و سبک‌های تصمیم‌گیری زوجین سالمند داشته باشد (۳۳)؛ بنابراین با توجه به این که تاکنون هیچ‌گونه تحقیقی در مورد سبک‌های تصمیم‌گیری افراد به‌ویژه زوجین سالمند در داخل کشور صورت نپذیرفته بنابراین، با توجه به کمبود و خلأ پژوهش در این زمینه، هدف اصلی این تحقیق تعیین رابطه و پیش‌بینی سبک‌های تصمیم‌گیری زوجین سالمند بر اساس سبک‌های دل‌بستگی می‌باشد.

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه این تحقیق شامل زوجین سالمند شهرستان قشم بودند. روش نمونه‌گیری، در دسترس بود؛ بدین‌صورت که از بین کلیه‌ی سالمندان شهرستان قشم تعداد ۱۲۹ زوج سالمند از طریق مراجعه به واحد امور بازنشستگان در ارگان‌های مختلف (از قبیل آموزش و پرورش، دادگستری، سازمان علوم پزشکی، سازمان بهزیستی و...) و همچنین حضور در پارک‌های عمومی با توجه به برخی معیارها (معیارهای ورودی: داشتن سن ۶۰ سال به بالا و شرکت هم‌زمان هر دو همسر جهت پاسخگویی به پرسشنامه‌ها، معیار خروج عدم تمایل یکی از همسران جهت حضور در پژوهش) شناسایی شدند. در ادامه با توجه به این که نمونه پژوهش حاضر زوج بودند پژوهشگران با حضوری مستقیم و ارائه توضیحات لازم، پرسشنامه‌ها را در اختیار این زوجین سالمند قرار دادند و آن‌ها با راهنمایی محققان به‌صورت حضوری به سوالات پاسخ دادند که مدت یک ماه جهت جمع‌آوری داده‌ها زمان صرف شد و پس از مرحله جمع‌آوری داده‌ها، اطلاعات به‌دست‌آمده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

ابزار پژوهش

پرسشنامه سبک‌های عمومی تصمیم‌گیری

پرسشنامه سبک‌های عمومی تصمیم‌گیری مشتمل بر ۲۵ سؤال می‌باشد. به‌منظور سنجش هر یک از سبک‌های تصمیم‌گیری در این پرسشنامه ۵ سؤال اختصاص داده شده است و برای پاسخگویی به هر یک از سوالات نیز طیف لیکرت مورد استفاده قرار گرفته است. دامنه نمرات در این پرسشنامه برای کل آزمون بین ۲۵ تا ۱۲۵ قرار دارد و حداقل و حداکثر نمره برای هر خرده مقیاس بین ۵ تا ۲۵ می‌باشد.

پایایی این پرسشنامه توسط هادی زاده مقدم و طهرانی (۳۸)، از طریق آلفای کرونباخ (Cronbach's alpha) محاسبه گردید که برابر ۰/۷۱ است که نشان‌دهنده این است که پرسشنامه سبک تصمیم‌گیری از پایایی مورد قبولی برخوردار است. همچنین در پژوهش حاضر، ضریب آلفای کرونباخ (Cronbach's alpha) ۰/۸۹ برای این پرسشنامه به دست آمد که نشان‌دهنده همسانی درونی بالای پرسشنامه است.

مثبت با سبک های تصمیم گیری آنی ($r=0/19$; $P<0/001$)، اجتنابی ($r=0/15$)
($P<0/01$) و شهودی ($r=0/17$; $P<0/001$)؛ و رابطه منفی با وابستگی ($r=0/24$)
($P<0/01$) و عقلایی ($r=0/09$; $P<0/05$) نشان دادند.

($P<0/05$)، اجتنابی ($r=-0/18$; $P<0/05$) و شهودی ($r=-0/22$; $P<0/001$) و به طور
مثبت با سبک های وابستگی ($r=0/21$; $P<0/001$) و عقلایی ($r=0/09$)
($P<0/05$) رابطه معناداری نشان داد و در نهایت سبک دل بستگی نفی کننده، رابطه

جدول ۱. ضرایب همبستگی ساده بین سبک های دل بستگی و سبک های تصمیم گیری زوجین سالمند

متغیرها	تصمیم وابستگی	تصمیم عقلایی	تصمیم آنی	تصمیم اجتنابی	تصمیم شهودی
ترسان	-0/13	0/08	***0/20	***0/18	***0/28
دل مشغول	0/02	0/10	0/07	*0/11	**0/13
ایمن	***0/21	*0/09	***-0/23	***-0/18	***-0/22
نفی کننده	***-0/24	*-0/09	***0/19	**0/15	***0/17

جدول ۲. خلاصه نتایج رگرسیون بین سبک های دل بستگی بزرگسالان و سبک های تصمیم گیری زوجین سالمند به روش هم زمان

مدل	متغیر ملاک	متغیر پیش بین	همبستگی چندگانه R	ضریب تعیین R2	نسبت F	سطح معناداری	T	مقادیر β معنادار شده
۱	سبک تصمیم گیری وابستگی	ترسان	0/29	0/087	12/98	0/001	-0/27	0/015
		دل مشغول					-0/06	0/008
		ایمن					***-4/90	-0/26
		نفی کننده					***-4/63	-0/24
۲	سبک تصمیم گیری عقلایی	ترسان	0/18	0/034	4/88	0/001	*-2/38	-0/11
		دل مشغول					0/95	0/018
		ایمن					*2/84	0/14
		نفی کننده					*-2/41	-0/12
۳	سبک تصمیم گیری آنی	ترسان	0/29	0/085	12/74	0/001	0/90	0/034
		دل مشغول					1/14	0/028
		ایمن					***-3/988	-0/23
		نفی کننده					***0/3/981	0/22
۴	سبک تصمیم گیری اجتنابی	ترسان	0/26	0/069	10/35	0/001	1/41	0/055
		دل مشغول					1/84	-0/021
		ایمن					***-3/80	-0/23
		نفی کننده					***3/31	0/24
۵	شهودی	ترسان	0/35	0/12	19/05	0/001	***4/19	0/31
		دل مشغول					*2/15	0/14
		ایمن					***-3/22	-0/26
		نفی کننده					***3/51	0/30

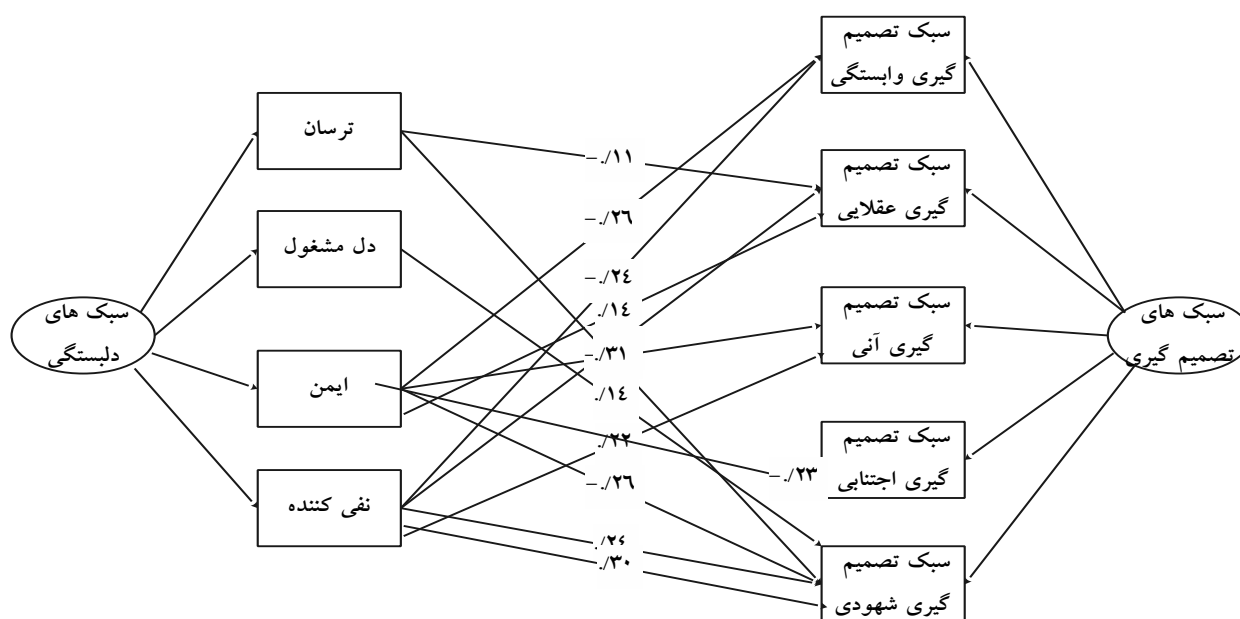
* $<0/5$, ** $<0/01$, *** $<0/001$

عقلانی را پیش بینی می کنند. سبک دل بستگی ایمن پیش بینی کننده مثبت برای
سبک تصمیم گیری عقلایی می باشد اما سبک دل بستگی نفی کننده و سبک
دل بستگی ترسان به طور منفی سبک تصمیم گیری عقلایی را پیش بینی نمود
($P<0/01$). در مدل سوم سبک تصمیم گیری آنی نیز به طور معنی داری
($P<0/001$, $F=12/74$, $R2=0/085$) توسط سبک های دل بستگی پیش بینی
م شود. سبک دل بستگی ایمن پیش بینی کننده منفی برای سبک تصمیم گیری آنی
می باشد و سبک دل بستگی نفی کننده پیش بینی کننده مثبت برای این سبک

همان طور که در جدول شماره ۲. ملاحظه شد پنج مدل رگرسیون به روش
ورود برای پیش بینی سبک های تصمیم گیری در میان زوجین سالمند انجام گرفت.
در مدل اول سبک تصمیم گیری وابستگی به طور معناداری ($r=0/087$)
($P<0/001$; $F=12/98$, $R2=0/087$) توسط سبک های دل بستگی پیش بینی می شود. از
بین این سبک ها، سبک ایمن و سبک نفی کننده پیش بینی کننده منفی برای سبک
تصمیم گیری وابستگی می باشند ($P<0/001$). در مدل دوم سبک های دل بستگی
به طور معناداری ($P<0/001$, $F=4/88$, $R2=0/034$)، سبک تصمیم گیری

توسط سبک‌های دل‌بستگی پیش‌بینی می‌شود. سبک‌های دل‌بستگی ترسان و نفی‌کننده ($P<0/001$) و سبک دل‌بستگی دل‌مشغول ($P<0/01$) به‌طور مثبت پیش‌بینی کننده سبک تصمیم‌گیری شهودی می‌باشند و همچنین سبک دل‌بستگی ایمن پیش‌بین منفی سبک تصمیم‌گیری شهودی می‌باشد ($P<0/001$). مدل نهایی پیش‌بینی سبک‌های تصمیم‌گیری زوجین سالمند بر اساس سبک‌های دل‌بستگی آنان در شکل ۱. ارائه شده است.

تصمیم‌گیری شد ($P<0/001$). در مدل چهارم سبک‌های دل‌بستگی به‌طور معنی‌داری ($F=10/35$, $R2=0/069$, $P<0/001$) سبک تصمیم‌گیری اجتنابی را پیش‌بینی کردند. سبک دل‌بستگی ایمن به‌عنوان پیش‌بین مثبت این سبک تصمیم‌گیری سبک دل‌بستگی نفی‌کننده به‌عنوان پیش‌بین مثبت این سبک تصمیم‌گیری محسوب می‌شوند ($P<0/01$). همچنین در مدل پنجم مشاهده می‌شود که سبک تصمیم‌گیری شهودی به‌طور معنی‌داری ($F=19/05$, $R2=0/12$, $P<0/001$)



شکل ۱. مدل نهایی پیش‌بینی سبک‌های تصمیم‌گیری زوجین سالمند بر اساس سبک‌های دل‌بستگی

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از انجام پژوهش حاضر پیش‌بینی میزان به‌کارگیری سبک‌های مختلف تصمیم‌گیری زوجین سالمند در موقعیت‌های متنوع زندگی بر اساس سبک‌های دل‌بستگی آنان که نشأت گرفته از روابط اولیه آنان با مراقبان اولیه زندگی است، می‌باشد؛ بنابراین در این مطالعه ابتدا به تعیین وجود رابطه بین متغیرها پرداخته شد و در ادامه پیش‌بینی به‌کارگیری سبک‌های تصمیم‌گیری بر اساس سبک‌های دل‌بستگی موردبررسی قرار گرفت. یافته‌های تجربی این تحقیق نشان دادند که همبستگی معناداری بین سبک‌های دل‌بستگی و سبک‌های تصمیم‌گیری زوجین سالمند شهرستان قشم وجود دارد. علاوه بر آن تمام سبک‌های دل‌بستگی پیش‌بینی کننده معناداری برای مقادیر سبک‌های تصمیم‌گیری زوجین بودند. سبک دل‌بستگی ایمن به‌عنوان پیش‌بینی کننده مثبت سبک تصمیم‌گیری عقلایی و پیش‌بینی کننده منفی سبک‌های تصمیم‌گیری شهودی، انی، اجتنابی و وابستگی بود. سبک دل‌بستگی نفی‌کننده به‌طور مثبت سبک‌های تصمیم‌گیری انی، اجتنابی و شهودی و به‌طور منفی سبک‌های وابستگی و عقلایی را پیش‌بینی نمود؛ و سبک دل‌بستگی ترسان پیش‌بینی کننده مثبت تصمیم‌گیری شهودی و منفی عقلایی بود و سبک دل‌بستگی دل‌مشغول تنها پیش‌بینی کننده مثبت تصمیم‌گیری شهودی است؛ که یافته‌های این پژوهش با نتایج تحقیقات (۴۷، ۴۶، ۳۴، ۳۲) همسو و همخوان می‌باشد. تحقیقات گذشته نشان دادند که مطابق نظریه دل‌بستگی افراد جوانی که سبک دل‌بستگی ایمن با والدین خود در

دوران جوانی دارند، احساس کفایت اجتماعی بیشتر و سطح بالایی از اعتمادبه‌نفس را دارند (۴۸). بااین‌وجود جوانان با سبک دل‌بستگی ناایمن دارای سطح پایین‌تری از اتکابه‌نفس و تجربیات عاطفی مانند داشتن مشکلات در حفظ روابط نزدیک هستند (۴۵). این نتایج به‌وسیله یافته‌های این تحقیق به‌صورت عدم توانایی در گرفتن تصمیمات صحیح در موقعیت‌های تنش‌زای زندگی، موردحمایت و تأیید قرارگرفته. همچنین ولز و هانس (۴۶) در سال (۲۰۰۳)، در تحقیق خود نشان دادند که افراد با سبک دل‌بستگی ایمن سطح پایین‌تری از کم‌رویی و خجالت را نسبت به افراد دارای سبک دل‌بستگی ترسان و نفی‌کننده از خود بروز می‌دهند و همچنین یافته‌های این مطالعه نشان داد افرادی که دارای سبک دل‌بستگی ترسان و نفی‌کننده هستند ممکن است از سبک تصمیم‌گیری محتاطانه و اجتنابی استفاده کنند؛ زیرا که آن‌ها به‌شدت کم‌رویی و خجالت را تجربه می‌کنند. در تحقیق Brown (۴۸) در سال (۲۰۰۶)، مشخص کردند که بین ساختار خانواده و متغیرهای مرتبط با فرایند تصمیم‌گیری و سبک‌های تصمیم‌گیری در نوجوانان رابطه وجود دارد. یافته‌ها تأکید داشتند که محیط خانوادگی مثبت بر روی تصمیم‌گیری هوشمندانه جوانان تأثیر می‌گذارد. این جوانان سهم مثبتی در محیط خانوادگی‌شان داشتند و می‌توانستند انتخاب‌های مناسبی متناسب با نشان اتخاذ نمایند بنابراین با توجه به این‌که سبک‌های دل‌بستگی در اوایل زندگی در خانواده‌ها شکل می‌گیرند در تصمیم‌گیری افراد می‌تواند نقش بسزایی ایفا نمایند. در تحقیق Denis (۳۳) اشاره شده که در کشور ترکیه در پژوهشی، رابطه بین

نگرش والدین و استراتژی های تصمیم گیری را مورد بررسی قرار داد که در این تحقیق رابطه مثبتی بین والدین دموکراتیک و منطق گرا با سبک های تصمیم گیری مستقلانه به دست آمد و همچنین رابطه منفی با بی ثباتی خانواده به دست آمد. علاوه بر این رابطه منفی بین نگرش های حمایتی والدین و تصمیم گیری منطقی وجود داشت. همچنین افرادی که در محیط خانوادگی مثبت رشد می کردند دارای سبک دل بستگی ایمن بودند.

رابطه ای که بین سبک های دل بستگی و سبک های تصمیم گیری در این تحقیق به دست آمد نتایج تحقیق حاضر را تأیید و تبیین می کند. برآیند این نتایج نشان دادند که سبک های دل بستگی بر روی سبک های تصمیم گیری تأثیرگذار هستند. این توضیحات مشخص می کند که تجارب کودکی اولیه ممکن است تأثیر معناداری بر روی ظرفیت این افراد در رشد سبک های دل بستگی ایمن و متعاقباً گرفتن تصمیمات منطقی در زندگی آینده شان داشته باشد. افرادی که از تصمیم های خود رضایت دارند ممکن است احساس بهتری از تمام جنبه های اجتماعی و زندگی داشته باشند و از زندگی خودشان لذت بیشتری ببرند.

در تحقیق حاضر سبک دل بستگی ایمن به عنوان پیش بینی کننده مثبت سبک تصمیم گیری عقلایی و پیش بینی کننده منفی سبک های تصمیم گیری شهودی آنی، اجتنابی و وابستگی بود؛ بنابراین جهت تبیین این یافته می توان از مفاهیم مدل کار درونی (مدل فعال ساز) در نظریه دل بستگی استفاده کرد. با در نظر گرفتن مفاهیم مدل کار خود و دیگران در نظریه بالبی می توان پایه هایی از سبک های دل بستگی مختلف برای موقعیت های تصمیم ساز به دست آورد. از آنجاکه در سبک تصمیم گیری عقلایی فرد تصمیم گیرنده به شناسایی تمامی راهکارهای ممکن، ارزیابی نتایج هر راهکار و در نهایت انتخاب راهکار مطلوب می پردازد به نوعی نیازمند همکاری و مشارکت متقابل می باشد بنابراین به طور مثبت با سبک دل بستگی ایمن و افرادی که دارای اعتماد به نفس بالایی هستند، رابطه دارد. افراد ایمن بر اساس نظریه بالبی دارای مدل کار مثبت نسبت به خود و همچنین مدل کار مثبت نسبت به دیگران هستند و در روابط احساس آرامش می کنند. آن ها معتقدند که دیگران هنگام نیاز برای پاسخ گویی به آن ها در دسترس هستند بنابراین به هنگام حل تعارض و گرفتن تصمیم سعی دارند که از سبک هایی برای حل مشکل استفاده کنند که همکاری دوجانبه را در برگیرند که این ویژگی را در سبک تصمیم گیری عقلایی مشاهده می کنیم. در ادامه نتایج نشان داد که سبک دل بستگی نفی کننده به طور مثبت سبک های تصمیم گیری آنی، اجتنابی و شهودی و به طور منفی سبک های وابستگی و عقلایی را پیش بینی نمود. جهت تبیین این یافته پژوهش نیز چنین می توان بیان کرد که افراد نفی کننده بدون روابط عاطفی نزدیک با دیگران راحت اند و این بسیار برایشان مهم است که احساس استقلال و خودکفایی کنند و ترجیح می دهند نه آن ها به دیگران و نه دیگران به آن ها وابسته نباشند؛ بنابراین در حل مشکل از به کارگیری سبک های وابستگی و عقلایی اجتناب می کنند.

در تبیین این مسئله نیز می توان از نظریه دل بستگی بزرگ سالان استفاده کرد زوجین نایمن نفی کننده دارای مدل کار مثبت نسبت به خود و مدل کار منفی نسبت به دیگران اند؛ بنابراین این افراد به طور دفاعی نظام دل بستگی شان را بی اثر می کنند و تمایلاتشان به تجربه ی اضطراب را که به طور معمول به دنبال نیازهای دل بستگی ارضاء نشده می آید، کاهش دهند. افراد نفی کننده بدون روابط عاطفی

نزدیک با دیگران راحت اند و این بسیار برایشان مهم است که احساس استقلال و خودکفایی کنند و ترجیح می دهند نه آن ها به دیگران و نه دیگران به آن ها وابسته نباشند؛ بنابراین این که افراد با دل بستگی نفی کننده از سبک تصمیم گیری آنی، اجتنابی و شهودی در حل مسائل و مشکلات خود استفاده کنند دور از انتظار نیست. یافته دیگر این تحقیق سبک دل بستگی ترسان پیش بینی کننده مثبت سبک های تصمیم گیری شهودی و منفی عقلایی بود.

در تبیین این نتیجه نیز می توان بیان کرد که افراد ترسان نیز بر اساس نظریه دل بستگی دارای مدل کار منفی نسبت به خود و دیگران می باشند بنابراین اعتماد به نفس بسیار پایینی دارند و در تعاملات بیشتر از حل تعارض صرف نظر می کنند بنابراین می توان انتظار داشت که به خاطر اضطراب و اجتناب بالایی که دارند به هنگام تعارضات، هیچ گونه تلاشی جهت تسلط بر تعارض از خود بروز ندهند. نتیجه آخر تحقیق حاضر این بود که سبک دل بستگی دل مشغول تنها پیش بینی کننده مثبت تصمیم گیری شهودی می باشد. تبیین یافته آخر از این قرار است که بر اساس نظریه دل بستگی افراد دل مشغول دارای مدل کار منفی نسبت به خود و مدل کار مثبت نسبت به دیگران می باشند. این افراد آمده ی نشان دادن اضطراب شدید و سخت گیری زیاد جهت کسب امنیت و آرامش هستند این اضطراب می تواند ناشی از رها شدن و یا ترک شدن توسط افراد مهم در زندگی آن ها باشد که با سرزنش، ترس، پر خاشگری کلامی و جسمی، فشار بر دیگران، احساس گناه و فقدان گفتگوی متقابل در تعاملات مشخص می شود؛ بنابراین این افراد به خاطر احساس ناخوشایندی که از خودشان دارند سعی می کنند در تعاملات آن را به نحو شهودی تصمیم گیری کنند تا حد امکان از میزان اضطراب خود بکاهند.

در پایان لازم است به این امر اشاره نمود که تحقیق حاضر همانند سایر پژوهش ها دارای محدودیت هایی است. از جمله محدودیت های این پژوهش این است که با توجه به این که جمع آوری اطلاعات بر اساس ابزار خود گزارش دهی نباشد که این نوع فرایند جمع آوری داده ممکن است منشأ سوگیری تک بعدی در استفاده از روش ها قرار گیرد بنابراین می توان دریافت که تلاش های بیشتر روش شناسی جهت اندازه گیری سبک های دل بستگی و سبک های تصمیم گیری در مطالعات آینده لازم به نظر می رسد. نتایج این پژوهش را می توان در جلسات آموزشی پیش از ازدواج به منظور آگاه ساختن زوجین از عواقب ازدواج سبک های دل بستگی مخاطره آمیز و رابطه آن ها با سبک های تصمیم گیری در زندگی زناشویی استفاده کرد و همچنین تأثیر سبک های دل بستگی در به کارگیری سبک های تصمیم گیری مفید و مؤثر را به وزارت آموزش و پرورش و سایر سازمان ها و وزارتخانه ها خاطرنشان کرد تا اینکه آن وزارتخانه به عنوان متولی اصلی تعلیم و تربیت در مقاطع مختلف تحصیلی در این خصوص برنامه هایی تدارک ببیند.

تقدیر و تشکر

نویسندگان بر خود لازم می دانند که از مسئولان محترم سازمان بهزیستی و کلیه سالمندانی که ما را در انجام این پژوهش یاری رسانند تقدیر و قدر دانی نمایند.

Predicting the elderly couple's decision-making styles based on adult attachment styles in Qeshm City

R. Karami Boldaghi (MSc)^{*1}, S. Daryazadeh (MSc)²

1.Department of Counseling and Psychology, Faculty of Humanities, Hormozgan University, Bandar Abbas, Hormozgan, I.R.Iran

2.Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Bandar Abbas Branch, Hormozgan, I.R.Iran

Caspian Journal of Health and Aging;3(2);Fall & Winter 2018- 2019; PP:14-23

Received: Dec 4th 2018, Revised: Jan 9th 2019, Accepted: Jan 22th 2019.

ABSTRACT

BACKGROUND AND OBJECTIVE: Attachment styles are the influential factors on individuals' decisions throughout life. Therefore, the aim of this study was to predict decision-making styles of elderly couples based on adult attachment styles in Qeshm city.

METHODS: In this descriptive and correlational study, the statistical population was 129 couples selected using available sampling in Qeshm and they responded to the questionnaires of attachment and decision-making styles. Data were analyzed using Pearson correlation coefficient and simultaneous regression.

FINDINGS: The safe attachment style was considered as a positive predictor of rational decision-making style ($\beta=0.14$, $p=0.05$) and negative predictor of intuitive ($\beta=-0.26$, $p=0.001$), immediate ($\beta=-0.23$, $p=0.001$), avoidance ($\beta=0.23$, $p=0.001$) and dependency ($\beta=-0.26$, $p=0.001$) styles. The dismissing attachment style predicted positively the immediate ($\beta=0.22$, $p=0.001$), avoidant ($\beta=0.24$, $p=0.01$) and intuitive ($\beta=-0.30$, $p=0.001$) styles, and negatively the rational ($\beta=-0.12$, $p=0.05$) and dependency ($\beta=-0.24$, $p=0.001$) styles. The fearful attachment style was positive and negative predictor of intuitive ($\beta=0.31$, $p=0.001$) and rational decision-making ($\beta=-0.11$, $p=0.05$) styles, respectively, and the preoccupied attachment style was the only positive predictor of intuitive style ($\beta=0.14$, $p=0.05$).

CONCLUSION: The results of this study showed that the attachment styles had a great influence on how elderly couples use decision-making styles. Therefore, it can be helpful for couples to apply a suitable decision-making style by identifying their attachment styles. The results of the current study can be used in educational sessions to inform about the marriage consequences of people with risky attachment styles and their impact on adverse decisions during marital life.

KEY WORDS: *Attachment styles, Decision-making styles, Elderly couples.*

Please cite this article as follows:

Karami Boldaghi R, Daryazadeh S. Predicting the elderly couple's decision-making styles based on adult attachment styles in Qeshm City. CJHAA.2019;3(2):14-23.

***Corresponding author: Rouhollah Karami Boldaghi (MSc)**

Address: Department of Psychology, Faculty of Humanities, University of Bojnord, Bojnord, I.R.Iran.

Tel: +989132823863

E-mail: karamiboldaji@gmail.com

References

1. Nasiri Z, Dadkhah A, Khodabakhshi Koulai A. Investigate and Comparsion Self-Esteem and Happiness Among Residential and Non-Residential Old People. *sija*. 2012;7(2):18-25. [In Persian]
2. Blatt SJ. Polarities of experience: Relatedness and self-definition in personality development, psychopathology, and the therapeutic process. Washington, DC: American Psychological Association Press; 2008.
3. Assche LV, Luyten P, Bruffaerts R, Persoons PH, Ven L, Vandenbulcke M. Attachment in old age: Theoretical assumptions, empirical findings and implications for clinical practice. *Clin Psychol Rev*. 2013;33(1):67-81.
4. Kahrizi N. The effect of Yoga training on improving the reaction time, balance static and dynamic of sedentary among elderly men in Kermanshah. [PhD Thesis]. Kermanshah: University of Kermanshah; Faculty of Psychology. 2014.
5. Puig J, Englund M. M, Simpson J A, Collins W A. Predicting adult physical illness from infant attachment: A prospective longitudinal study. *Health Psychol*. 2013;32(4):409-17.
6. Mikulincer M, Shaver P R, Pereg D. Attachment theory and affect regulation: The dynamics, development, and cognitive consequences of attachment-related strategies. *Motiv Emot*. 2003;27(2):77-102.
7. Papalia D E, Wendkos Olds S; Duskin Feldman R. A child's words: infancy through adolescence. New York: Mcgraw-Hill Publications; 2008.
8. Ainsworth M D S, Blehar M C, Waters E, Wall S. Patterns of attachment: A psychological study of the strange situation. Hillsdale NJ: Erlbaum; 1978.
9. Bartholomew K, Horowitz L M. Attachment styles among young adults: A test of a four category model. *J Pers Soc Psychol*. 1991;61(2):226-44.
10. Feeny J, Noller P. Adult attachment. Thousand Oaks CA: Sage Publications; 1996.
11. Hazan C, Shaver P. Romantic love conceptualized as an attachment process. *J Pers Soc Psychol*. 1987;52:511-24.
12. Corcoran N k, mallinckrodt B. adult attachment, self-efficacy, perspective taking and conflict resolution. *J Couns Dev*. 2000;78:473-48.
13. Crittenden P M. Quality of attachment in the preschool years. *Dev Psychopathol*. 1992;4(2):209-241.
14. Kobak RR, Seery A. Attachment in late Adolescence: Working Models, Affect Regulation, and Representations of Self and Others. *Child Dev*. 1991;59:135-46.
15. Karairmak O, N Oguz Duran. Gender differences in attachment styles regarding conflict handling behaviors among Turkish late adolescents. *Int J Adv Counselling*. 2008;30:220-34.
16. Kirkpatrick L A, Davis KE. Attachment style. Gender, and relationship stability: A longitudinal analysis. *J Pers Soc Psychol*. 1994;66(3):502-12.
17. Creasey G. Associations between working models of attachment and conflict management behavior in romantic couples. *J Couns Psychol*. 2002;49(3): 365-75.
18. Creasey G, Kershow K, Boston A. conflict management with friend and romantic partners: The role of attachment and negative mood regulation expectation. *J Youth Adolesc*. 1999;28(5):523-43.
19. Pistole MC. Attachment in adult romantic relationships: Style of conflict resolution and relationship satisfaction. *J Soc Pers Relatsh*. 1989;6(4): 505-10.
20. Collins NL, Read SJ. Cognitive representations of attachment: the structure and function of working models in K Bartholomew & D. Perlman (Eds), *Advances in personal relationships*. London: Jessica Kingsley; 1995.
21. Mikulincer M, Nachson O. Attachment style and patterns of self disclosure. *J pers and social psychology*. 1991;61(2):321-31.
22. Wayment HA, Vierthaler J. Attachment style and bereavement reaction. *Journal of loss & Trauma*. 2002;7(2):129-49.

- 23 .Mikulicer M, Erev I. Attachment style and patterns of self disclosure. *J Pers Soc Psychol.* 1991;30:273-91.
- 24 .Radeeki-Bush C, Farrell A, Bush J. Predicting jealousies responses: The influence of adult attachment and depression on threat appraisal. *J Soc Pers Relatsh.* 1993;10:569-88.
- 25 .Browne CJ, Shlosberg E. Attachment theory, ageing and dementia: A review of the literature. *Aging Ment Health.* 2006;10(2):134-42.
- 26 .Rezaei AM, Abdolahi M, Akbari Balootbangan A, Kheirhahan N. Comparison of Attachment Styles in Elderly Living at Home and Hospice: A Case Study:Semnan. *JGN.* 2013;1(2):9-21. [In Persian]
- 27 .Shiloh S, Koren S, Zakay D. Individual differences in compensatory decision-making style and need for closure as correlates of subjective decision complexity and difficulty. *Personality and Individual Differences.* 2001;30(4):699-710.
- 28 .Weber EU , Johnson EJ. Mindful judgment and decision making. *Annual Review of Psychology.* New York: Columbia University; 2009.
- 29 .Mann L, Radford M, Burnett P, Ford S, Bond M, Leung K, et al. Cross-Elder differences in self-reported decision-making style and confidence. *Int J Psychol.*1998;33(5): 325-35.
- 30 .Saffarinia M, Akbari M. Prediction of risk taking behaviors in adolescents by locus of control and decision making. *J Psychosoc Res.* 2012; 2 (6): 62-76. [In Persian]
- 31 .Miller DC, Byrnes JP. Adolescents' decision making in social situations: A self-regulation perspective. *J Appl Dev Psychol.* 2001; 22 (3): 237-56.
- 32 .Hadizadeh Moghadam A, Tehrani M, Amin F. Study of the relationship between emotional intelligence and management decision making styles. *World Appl Sci J.* 2011;12 (7):1017-25. [In Persian]
- 33 .Deniz M. E. Investigation of the relation between decision-making self-esteem, decisionmaking styles and problem solving skills of university students. *EJER.* 2011;4(15):23-35.
- 34 .Karami boldaji R, Fallahchai S R, Zarei E, Sabetzade. M. Adult Attachment Dimensions as Predictors of Marital Conflict Resolution. *Journal of Cognitive Sciences Research.*2015;5(2):57-72. [In Persian]
- 35 .Amani R, Majzoobi MR. The predict of Identity Styles through Attachment Styles. *CPAP.* 2011;2(5):13-24. [In Persian]
- 36 .Haddadi Kuhsar A, Hassani J. Predicting High School Teachers' Emotional Intelligence Based on their Attachment Styles. *QJFR.* 2018;15(2):129-42. [In Persian]
- 37 .Hadizadeh Moghadam A. Tehrani M. Investigating the relationship between elderly couple decision-making styles in governmental organizations. *Journal of Public Administration.* 2008;(1):123-38. [In Persian]
- 38 .Arnaldo O. A Discussion Of Rational And Psychological Decision Making Theories And Models: The Search For a Cultural– Ethical Decision Making Model. *EJBO.* 2007;12 (2):12-13.
- 39 .Hablemitoglu S, Yildirim F. The relationship between perception of risk and decision making styles of Turkish university students: A descriptive study of individual differences. *World Appl Sci J.* 2008; 4 (2):214-24.
- 40 .Baiocco R, Laghi F, D'Alessio M. Decision-making style among adolescents: Relationship with sensation seeking and locus of control. *J Adolescence.* 2009; 32(4): 963-76.
- 41 .Parker Andrew M, Wandl Burine de Bruine, Baruch Fichhoff. Maximizers versus Satisficers: Decision–Making Styles, Competence and Outcomes. *Judgment and Decision Making.* 2007; 2(6),342-44.
- 42 .Thunholm P. “Decision–Making Style: habit, style or both?“. *Pers Individ Differ.* 2004;36(5): 932-33.
- 43 .Griffin D, Bartholomew K. Models of self and other: Fundamental dimensions underlying measures of adult attachment. *J Pers Soc Psychol.* 1994;67(3): 430-45.

- 44 .Zarei E, Karami Boldaji R, Heydari H, Hossein Khanzadeh A A, Baharloo G. Prediction of the Five-Factor Personality Traits of Students based on Adult Attachment Styles. Journal of Cognitive Sciences Research.2014;4(1):167-80. [In Persian]
- 45 .Cooper M L, Shaver P R, Collins N L. Attachment styles, emotion regulation, and adjustment in adolescence. J Pers Soc Psychol. 1998;74(5): 1380-97.
- 46 .Wells B G, Hansen N D. Lesbian shame: Its relationship to identity integration and attachment. J Homosex. 2003; 45(1): 93-110.
47. Brown J E, Mann L. The relationship between family structure and process variables and adoles cent decision making. J Adolesc. 1990;13(1): 25-37.